

PROTOKÓŁ NR 14/2023

z czteremastego posiedzenia Cieszyńskiej Rady Seniorów III kadencji, które odbyło się 15.03.2023r o godz. 10.00 w sali sesyjnej Ratusza w Cieszynie. Posiedzenie otworzyła i prowadziła przewodnicząca Cieszyńskiej Rady Seniorów **Janina Cichomska**.

Obecni:wg. załączonej listy oraz goście.

Barbara Stelmach- Kubaszczyk- inspektor- stanowisko ds. komunikacji społecznych.

Aneta Plinta – stażystka Biura Spraw Społecznych.

Helena Smolarz – kierownik ośrodka MOPS.

Karina Surma- Plinta – zespół ds. Domów Pomocy Społecznej i Usług Opiekuńczych MOPS.

Izabela Kula – Dyrektor Biblioteki Miejskiej.

Tadeusz Ligocki – mieszkaniec.

Porządek posiedzenia:

1. Otwarcie posiedzenia i stwierdzenie jego prawomocności.
2. Przyjęcie wniosków do porządku obrad.
3. Przyjęcie protokołu z XIII posiedzenia Cieszyńskiej Rady Seniorów.
4. Aktywizacja cieszyńskich seniorów w obszarze kompetencji cyfrowych - dostępność do oferty kursów i warsztatów komputerowych.
5. Wsparcie osób starszych mających problem z samodzielnym funkcjonowaniem czyli usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, usługi społeczne i inne dostępne w Cieszynie formy wsparcia osób starszych w miejscu zamieszkania.
6. Rozmowy o polityce senioralnej – podsumowanie cyklu spotkań poświęconych planowanej i realizowanej w Cieszynie polityce senioralnej.
7. Polityka Senioralna Gminy Cieszyn na lata 2023-2026 jako dokument programowy.
8. Korespondencja, sprawy różne wniesione.
9. Zakończenie posiedzenia.

Przebieg Posiedzenia:

Ad.1.

Obrady otworzyła Przewodnicząca Rady Seniorów Janina Cichomska, stwierdzając, że w posiedzeniu uczestniczy ośmiu członków Rady, tym samym posiedzenie jest prawomocne. Przewodnicząca powitała gości oraz członków Rady.

Ad.2.

Brak wniosków.

Ad.3.

Protokół z poprzedniego posiedzenia nr 13 przyjęto jednogłośnie 8 głosami.

Ad.4.

J. Cichomska przedstawiła priorytet III programu Aktywni + dotyczący włączenia cyfrowego podkreślając wagę , kompetencji cyfrowych we współczesnej rzeczywistości .Dziś każdy senior powinien posiadać umiejętność obsługi komputera i Internetu, bo to ułatwia i usprawnia życie na wielu płaszczyznach. Dlatego tak ważna jest organizacja kursów komputerowych , ważne jest

również zróżnicowanie ich oferty od podstaw obsługi komputera poprzez pracę z systemem Windows , tworzenie dokumentów , prezentacji multimedialnych itp. W Cieszynie podejmowane są inicjatywy zmierzające do podnoszenia kompetencji cyfrowych, czego dowodem są kursy komputerowe organizowane z Biblioteki Miejskiej . Korzystając z obecności Dyrektora **J.Cichomska** oddała jej głos aby przedstawiła informację na temat organizowanych w bibliotece kursów komputerowych.

I. Kula poinformowała, że biblioteka dysponuje salą komputerową z 12 komputerami , opowiedziała o przeprowadzonych kursach i szkoleniach oraz o ich zakresie. W bibliotece organizowane są kursy z zakresu podstaw komputerowych dla początkujących oraz kursy dla średnio zaawansowanych, przy czym przez cały czas doskonali swoje umiejętności słuchacze UTW. Dwie grupy w semestrze po 10 osób to członkowie UTW oraz dwie grupy przez 3 miesiące po 10 osób to mieszkańcy. Na ul. Piastowskiej są również organizowane kursy trzymiesięczne.

J. Cichomska stwierdziła, że jest problem z dostępnością kursów dla osób, które nie są członkami CUTW. Już w momencie pojawienia się informacji o kursie, zazwyczaj jest już komplet uczestników . Na potwierdzenie swoich słów przewodnicząca przywołała doświadczenia członków Rady. Dlatego lepszym rozwiązaniem byłoby rozpisanie harmonogramu kursów – stwierdziła , aby informacja o kursach była informacją ogólnodostępną, o co wnioskuje .

H. Bocheńska zadała pytanie czy po skończonym kursie można zapisać się od razu na następny?

I. Kula poinformowała, że zapisy odbywają się po zakończeniu kursu ale że biblioteka spróbuje sporządzić harmonogram obejmujący wszystkie kursy komputerowe w ciągu roku.

J. Cichomska wskazuje na celowość nawiązania kontaktów i współpracy z instytucjami publicznymi typu uczelnie , szkoły , instytucje kultury celem zbudowania partnerstwa na rzecz włączenia cyfrowego i utworzenia miejsca edukacji informatycznej np. w bibliotece .

L. Bałandziuk informuje, że UTW zamierza odciążyć Bibliotekę ponieważ ma rozpisany grant na przeszkolenie 100 członków UTW w podstawowym i średnio zaawansowanym kursie.

REKOMENDACJE RADY :

- nawiązanie kontaktu i współpracy z instytucjami publicznymi, celem zbudowania partnerstwa na rzecz włączenia cyfrowego (Uczelnie, szkoły, instytucje kultury)
- utworzenie miejsca edukacji informatycznej
- organizowanie warsztatów i kursów o różnym poziomie zaawansowania
- dostępność harmonogramu warsztatów i szkoleń

Ad.5.

J.Cichomska stwierdziła , że praktyka pokazuje iż usługi opiekuńcze są bardzo ważnym elementem systemu wsparcia środowiskowego i należy zadbać o to aby zapewnić osobom wymagającym tego typu wsparcia ich dostępność. Dlatego ważne jest aby miasto korzystało z możliwości jakie dają programy rządowe tj. Opieka 75+ i Korpus wsparcia. J.Cichomska zapytała o realizację programu Korpus wsparcia , czy będą realizowane obydwie moduły , czy też może realizacja programu zostanie ograniczona do tzw. opieki na odległość. Stwierdziła , że wsparcie osób starszych w czynnościach dnia codziennego jest równie ważne jak zapewnienie bezpieczeństwa poprzez zastosowanie opaski teledykcji .

H.Smolarz poinformowała że podstawą świadczenia usług opiekuńczych jest ustawa o pomocy społecznej. W 2022r 88 osób skorzystało z usług opiekuńczych . Są to usługi odpłatne , ich wysokość reguluje uchwała Rady Miejskiej . Uchwała przewiduje zróżnicowanie opłat w zależności

od dochodów świadczeniobiorcy , przewiduje również zwolnienia z opłat np. w przypadku, gdy z usług korzystają 2 osoby z rodziny. H.Smolorz potwierdziła, że realizowane są programy rządowe i w tym roku przewiduje się , że w ramach Programu Opieka 75+z usług opiekuńczych skorzysta około 20 osób . Natomiast z Programu Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej docelowo planuje się, że skorzysta 35 osób , przy czym zostało już podpisanych 29 umów na świadczenie usługi asystenckiej. Opieką wytnieniową planuje się objąć 9 rodzin , z kolei do korzystania z opaski bezpieczeństwa zakwalifikowanych zostało już 50 osób.

A. Mleczko zapytał, czy 29 podpisanych umów na świadczenie usług asystenckich oznacza , że jest 29 asystentów osób niepełnosprawnych?

H. Smolarz stwierdziła, że podpisano 29 umów z asystentami i, że każda osoba niepełnosprawna sama wskazuje asystenta, przy czym asystentem nie może być nikt z rodziny.

K. Surma – Plinta (pracownik MOPS) poinformowała , że na stronie internetowej jest informacja o realizowanym programach w ramach , których świadczone są usługi opiekuńcze . Jest informacja o opiece wytnieniowej, która świadczona jest nieodpłatnie . Z tytułu opieki asystenckiej, korzystający z tej formy wsparcia również nie ponosi żadnych kosztów.

H. Smolarz zapewniła , że Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej zależy aby osoby starsze jak najdłużej utrzymać środowisku zamieszkania, dlatego poszerzana jest oferta opieki nad osobami starszymi, w tym również poprzez wykorzystanie możliwości jakie dają programy rządowe .Opieką nad osobami zależnymi zajmują się zakłady opiekuńczo- lecznicze .

J. Cichomska zwróciła uwagę na brak ogólnopolskich standardów opieki w miejscu zamieszkania , stwierdziła, że również w Cieszynie nie określono standardów usług opiekuńczych i to może utrudniać realizację usług adekwatnych do potrzeb oraz kontrolę ich realizacji .

H. Smolarz potwierdziła , że Cieszyn nie ma standardów usług ale w zamówieniu publicznym na realizację usług są one bardzo szczegółowo dookreślone podobnie jak i zadania koordynatora i określanie standardów byłoby powielaniem tego co już zostało w jakiś sposób dookreślone .

H. Smolorz poinformowała, że dużym problemem jest brak osób, które mogą świadczyć usługi opiekuńcze, brakuje wykwalifikowanych opiekunek .

H. Bocheńska poddała w wątpliwość , czy dobrym jest rozwiązanie wykluczające możliwość asystentury rodzinnej , chociaż takie rozwiązanie jest dopuszczalne w innych krajach np. w Szwecji

H. Smolarz stwierdziła, że takie rozwiązanie niesie zagrożenie , że mogłyby pojawić się przypadki nadużywania. Jest jednak rozwiązanie pozwalające aby osoba opiekująca się osobą zależną mogła skorzystać z świadczenia opiekuńczego ale musi zrezygnować z pracy . Wysokość takiego świadczenia wynosiła 2500 zł .

J. Cichomska poinformowała, że pojawiła się koncepcja dofinansowania Rodzinnych Domów Społecznej z budżetu państwa.

H. Smolarz potwierdziła , że jest taka możliwość, przy czym jest to , nowa forma umowy cywilno – prawnej .

Ad.6.

J. Cichomska przedstawiła podsumowanie cyklu spotkań (7) dotyczących polityki senioralnej, stwierdzając, że było nieudane doświadczenie - bardzo mała frekwencja osób starszych. Można powiedzieć, że udział osób niezwiązanych z organizacjami senioralnymi był niemal zerowy . Największą frekwencję zrobili członkowie klubu Seniora na spotkaniu w Domu Narodowym , które odbywało się w godzinach spotkania klubowego. Na wszystkich spotkaniach najlepiej reprezentowana była strona p. Burmistrz (zwyczajowo około 8 osób). Konwencja spotkań nie sprzyjała rozmowie , bo spotkanie zdominowane było dwoma wystąpieniami p.Burmistrz i

wiceburmistrza K. Kasztury. Wystąpienia zajmowały lub przekraczały czas przeznaczony na rozmowy o polityce senioralnej. Podejmowana przez seniorów tematyka ograniczała się głównie do kwestii dostępności tj. do remontów dróg i chodników, problemu osuwiska na Błogockiej, Cieślarówki – wątek poruszany na 2 spotkaniach przez pana Ligockiego. Kończąc wypowiedź Przewodnicząca stwierdziła, że należy poprawić komunikację urząd – mieszkańcy i podjąć działania na rzecz zaangażowania i włączenia społecznego osób starszych.

L. Bałandziuk stwierdziła, że należy zwrócić uwagę organizatorom na złe rozreklamowanie tych spotkań.

H. Bocheńska zwróciła uwagę na przystępność informacji, być może gdyby tematykę spotkań zdefiniowano w inny sposób znalazłoby to przełożenie na frekwencję .

A. Mleczko a może seniorzy mają się tak dobrze, że nie trzeba nic robić.

T. Ligocki (przedstawiciel mieszkańców) potwierdził , że zgadza się z w/w opiniami. Ponadto zwrócił uwagę na zaniedbaną zielen, na rozsypujące się schody w lasku miejskim, zamknięcie, wymagającego naprawy mostku za kajakami oraz brak zagospodarowania „Cieślarówki”- brak oświetlenia i naśnieżania w okresie zimowym .

J. Cichomska wyjaśnia, że Rada Seniorów nie ma żadnej mocy sprawczej i nie jest organem kompetentnym , który mógłby zobowiązać Burmistrza do podjęcia działań we wskazanych sprawach . Rada Seniorów jest tylko ciałem doradczym i nie ma wpływu na podejmowane przez Burmistrza działania .Jednakże od pewnego czasu Rada zajmuje się inwentaryzacją przestrzeni miejskiej, dlatego Cieślarówkę oraz mostek za kajakami wpisujemy do wykazu. Ponadto jest aplikacja „Naprawmy To” , gdzie można zgłaszać problemy.

B. Stelmach- Kubaszczyk potwierdziła aktualność i działanie aplikacji oraz możliwość zgłaszania usterek przez każdego mieszkańca miasta .

Ad.7.

J. Cichomska stwierdziła, że Rada Seniorów wyraziła opinię w sprawie otrzymanego programu Polityka Senioralna Gminy Cieszyn na lata 2023-2026 już w grudniu 2022 roku i proponują jej podtrzymanie. Jeżeli jednak są jakieś uwagi, sugestie czy spostrzeżenia, to teraz jest czas na ich przedstawienie i otworzyła dyskusję na temat programu .

Ostatecznie Rada postanowiła podtrzymać pozytywną opinię w brzmieniu :

Rada , po szczegółowej analizie dokumentu z wprowadzonymi, zgodnie z sugestią Rady Seniorów oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, zmianami w zakresie celów programu i niektórych działań, pozytywnie opiniuje przedłożony program. Rada ma nadzieję, iż pomimo dosyć ogólnikowego sformułowania planowanych zadań oraz braku oszacowania kosztów ich realizacji, możliwe będzie zaprojektowanie i realizowanie adekwatnych do potrzeb osób starszych działań pomocowych. Rada pozytywnie opiniując przedłożony projekt Polityki Senioralnej , deklaruje jednocześnie , iż nie przestanie zabiegać o utworzenie domu dziennego pobytu dla osób starszych oraz realizację działań i zadań, które osoby starsze uznały za najbardziej potrzebne, czyli o usługi typu „Złota rączka”, świadczenia z zakresu rehabilitacji, które mogą być realizowane w formie programu zdrowotnego lub na podstawie bezpośredniej umowy ze świadczeniodawcą .

Ad.8.

W ramach spraw różnych :

1. J. Cichomska zreferowała odpowiedzi Burmistrza na wystąpienia Rady :

- odpowiedź Burmistrza na wniosek, który Rada Seniorów kierowała do Rady Miejskiej Cieszyna w sprawie przeznaczenia niewykorzystanych środków z profilaktyki przeciw grypowej na świadczenia z zakresu rehabilitacji - niezrozumiałe jest dlaczego burmistrz odpowiada na pismo kierowane do Rady Miejskiej , odpowiada na pismo z 12 grudnia

2022 roku , czyli po 3 miesiącach. Ponadto zbędna jest informacja , że budżet jest rocznym planem wydatków . Oczywiście zdajemy sobie sprawę, że zaplanowane środki dot. roku budżetowego 2022 ale można było je przesunąć jako wydatki niewygasające na kolejny rok budżetowy . Rada w grudniu podejmowała taką uchwałę i można było do niej wprowadzić stosowny zapis o przesunięciu środków z profilaktyki grypowej. W odpowiedzi Burmistrz informuje, że niewykorzystane środki pozytywnie wpłynęły na wynik finansowy Miasta, a co z kondycją zdrowotną osób starszych .

- **zapytanie jakie działania zostały sfinansowane kwotą 44.000 zł niewydatkowaną na profilaktykę przeciwgrypową i kiedy seniorzy doczekają się programu zdrowotnego adekwatnego do ich potrzeb** – odpowiedź bardzo enigmatyczna niewykorzystane środki pozytywnie wpłynęły na wynik finansowy Miasta. Niestety , jak wynika z odpowiedzi , seniorzy nieprędko doczekają się programu zdrowotnego , bo dopiero szacowane są koszty Lokalnej Strategii Polityki , a na jej podstawie dopiero będą opracowywane programy zdrowotne i wdrażane do realizacji .

Ponadto niepokojący jest drastyczny spadek środków wydatkowanych na programy zdrowotne , w 2018 i 2019 było to 270.000 a w 2022 zaplanowano 144.000 i nie wydatkowano , no nie realizowano profilaktyki przeciwgrypowej ani Profilaktyki HPV

- **wniosek w sprawie organizowania otwartych konkursów ofert na działania senioralne w formie odrębnego konkursu, a nie w ramach Polityki społecznej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu** oraz o znaczne zwiększenie wysokości środków publicznych na finansowanie działań na rzecz osób starszych. MOPS twierdzi, że konkurs był czytelny ale w ocenie Rady organizacje senioralne nie powinny szukać środków na realizację dedykowanych im zadań w obszarze przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu .

Rekomendacje :

Rada podtrzymuje swoje oczekiwania , aby na działania prosenioralne ogłaszane były odrębne konkursy , zgodnie z obszarem wyodrębnionym w Programie współpracy z organizacjami pozarządowymi

2.Lucyna Bałandziuk i Janina Cichomska zreferowały swój udział w części posiedzeniu GRDPP - na zaproszenie przewodniczącego Mariusza Andrukiewicza i odniosły się do sformułowanych przez GRDPP wniosków .

Obie uczestniczki zgodnie wskazały wnioski, których nie zgłaszały, a których niefortunne sformułowanie wynikało najprawdopodobniej z braku znajomości podejmowanych przez Radę Seniorów :

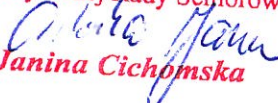
- **brak w programie współpracy z organizacjami pozarządowymi działań dedykowanych seniorom** – w ramach opiniowania Rada wniosła szereg zmian do programu, część z nich została uwzględniona i wpisana w obszar dot. osób starszych.

- **brak konkursów w UM dedykowanych seniorom** – taki zarzut nie był podnoszony, chodziło aby GRDPP poparła inicjatywę Rady aby w obszarze wsparcia dot. osób starszych, były ogłaszane odrębne konkursy. Chodzi o to , aby działania na rzecz osób starszych nie kojarzyły się wykluczeniem społecznym , a konkursy były łatwiej dostępne dla organizacji senioralnych . Ponadto uczestniczące w posiedzeniu zwróciły uwagę na fakt, że na brak Centrum Inicjatyw Senioralnych jako miejsca koordynowania działań na rzecz osób starszych, niekoniecznie przez środowisko seniorskie odczuwalny jest brak Centrum Organizacji Pozarządowych.

Ad.9.

Wobec wyczerpania porządku posiedzenia i nie wnoszenia dalszych spraw Przewodnicząca Rady zakończyła posiedzenie, wyznaczając termin następnego posiedzenia na dzień 12.04.2023r

Sekretarz
Cieszyńskiej Rady Seniorów

Janina Kamińska

Przewodnicząca
Cieszyńskiej Rady Seniorów

Janina Cichomska

